

Algebrou proti koronaviru VII

Faktorokruhy a kořenová/rozkladová nadtělesa

1. Ověřte, že je $\mathbb{Z}_3[\alpha]/(\alpha^2 + 1)$ těleso a spočítejte

- (a) $(\alpha)^5$
- (b) α^{-1}
- (c) $(\alpha + 1)^{-1}$
- (d) $2\alpha \cdot (2\alpha + 1)$
- (e) $\alpha^{-1} \cdot (\alpha + 2)$

2. V okruhu $\mathbb{Z}_3[\alpha]/(\alpha^4 + \alpha^3 + \alpha + 2)$ najděte prvek, který nemá inverz.

3. Buď T těleso a $a \in T$. Dokažte, že je těleso $T[\alpha]/(\alpha - a)$ izomorfní tělesu T .

4. Dokažte, že je těleso $\mathbb{Q}[\alpha]/(\alpha^3 - 2)$ izomorfní tělesu $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})$.

5. Napište všechna kořenová a rozkladová nadtělesa polynomů

- (a) $x^2 - 2$
- (b) $x^3 - 2x^2 - 2x - 3$
- (c) $x^n - 1$

nad tělesem $\mathbb{Q}$ obsažená v $\mathbb{C}$.

6. Popište rozkladové nadtěleso polynomu $x^2 + x + 1$ nad $\mathbb{Z}_2$ a rozložte v něm daný polynom na lineární členy.

Další počítání

7. V tělese $\mathbb{Z}_5[\alpha]/(\alpha^3 + \alpha + 1)$ spočtete

- (a) $(3\alpha^2 + 4\alpha + 1) + (2\alpha^2 + 4)$
- (b) $(3\alpha^2 + 4\alpha + 1) \cdot (2\alpha^2 + 4)$
- (c) $(2\alpha^2 + 4)^{-1}$
- (d) řešení lineární rovnice $\alpha \cdot x + (\alpha + 1) = \alpha^2$

8. Napište tabulky operací čtyřprvkového tělesa.

9. Buď $T = \mathbb{Z}_2[\alpha]/(\alpha^4 + \alpha^3 + 1)$. Najděte ireducibilní rozklad polynomu $x^3 - 1$ v $T[x]$.

10.* Ověřte, že je $\mathbb{Z}_2[\alpha]/(\alpha^3 + \alpha + 1)$ těleso a najděte v něm všechny kořeny polynomu $x^7 + 1$.

11.* Dokažte, že v tělese $T = \mathbb{Z}_3[\alpha]/(\alpha^2 + 1)$ najdete prvek u s vlastností, že každý nenulový prvek tělesa T lze napsat jako mocnina u . Napište ireducibilní rozklad polynomu $x^8 - 1$ v $T[x]$.

12.* Dokažte, že existuje izomorfismus mezi okruhy $\mathbb{Z}_5[\alpha]/(\alpha^4 - 1)$ a $\mathbb{Z}_5^4$.

13.* Je následující polynom symetrický?

$$(x_1 + x_2 - x_3 - x_4)(x_1 - x_2 + x_3 - x_4)(x_1 - x_2 - x_3 + x_4)$$

14.* Vyjádřete následující symetrické polynomy jako součet součinů elementárních symetrických polynomů:

- (a) $3x^2yz + 3xy^2z + 3xyz^2$,
- (b) $x^3(y + z) + y^3(x + z) + z^3(x + y)$.